

Verpleegafdeling isolatie-eenheid hematologie

azdelta

Uw ziekenhuis.

Inhoud

1. Begrippen	4
2. Infrastructuur van de afdeling	5
3. Praktische richtlijnen	7
4. Het behandelend team	10

Beste patiënt

Binnenkort ondergaat u een chemotherapiekuur, al dan niet gevolgd door een stamceltransplantatie. Van uw arts kreeg u al heel wat informatie omtrent uw opname op de isolatie-eenheid. Met deze brochure willen wij deze informatie graag nog eens op een rijtje zetten en aanvullen met enkele praktische tips. Op deze manier hopen wij u zo goed mogelijk voor te bereiden op uw verblijf op onze afdeling. Om het risico op infecties te beperken wordt u opgenomen op een éénpersoonskamer waarvan de lucht zoveel mogelijk gezuiverd wordt. Er zullen bijkomende **isolatiemaatregelen** en strenge hygiënische maatregelen nodig zijn. Deze worden samen met u besproken.

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen? Aarzel dan zeker niet om u te richten tot één van onze teamleden.

De artsen en medewerkers van de isolatie-eenheid

Chemotherapie:

zie brochure chemotherapie

Autologe stamceltransplantatie:

zie vereiste toestemming voor de patiënt (informed consent) autologe stamceltransplantatie

Allogene stamceltransplantatie:

zie vereiste toestemming voor de patiënt (informed consent) allogene stamceltransplantatie

1

Begrippen

Om het principe en het verloop van de behandeling te begrijpen, is het nodig stil te staan bij een aantal begrippen rond beenmerg, bloed en bloedaanmaak.

Beenmerg is een zacht en sponsachtig weefsel in het bot. Het beenmerg is de plaats waar bloedcellen geproduceerd worden. Het beenmerg zit immers vol met stamcellen.

Stamcellen zijn de moedercellen van de bloedcellen in het bloed. Ze bevinden zich hoofdzakelijk in het beenmerg. Sommige circuleren ook in de bloedbaan. Dit worden de perifere bloedstamcellen genoemd.

Er zijn drie types **bloedcellen**:

- *Witte bloedcellen* (= leucocyten) vormen de basis van ons afweersysteem, onze immuniteit. Ze verdedigen ons lichaam tegen infecties veroorzaakt door bacteriën, virussen en andere ziekteverwekkers. Er zijn verschillende types witte bloedcellen die elk hun eigen rol in de verdediging hebben. De neutrofielen zijn een groep witte bloedcellen die de eerste reactie van het immuunsysteem op gang trekken. Zij zorgen er zo voor dat infecties snel gecontroleerd worden.
- *Rode bloedcellen* (= erythrocyten) bevatten hemoglobine. Dit is een eiwit dat zuurstof in het bloed vervoert van onze longen naar de andere delen van ons lichaam.
- *Bloedplaatjes* (= thrombocyten) zorgen voor bloedstolling en beschermen ons zo tegen bloedingen.

Tijdens de behandeling zal het aantal van deze bloedcellen dalen. Daarom worden de drie types bloedcellen tijdens en ook na de behandeling nauwkeurig opgevolgd. Het dalen van de witte bloedcellen zorgt voor een verminderde weerstand.

Stamceltransplantatie:

Deze behandeling bestaat eerst uit chemotherapie en/of bestraling. Daardoor worden het beenmerg en de bloedaanmaak onderdrukt. Na de chemotherapie en/of bestraling volgt een toediening van stamcellen die ervoor zorgen dat het beenmerg en de bloedaanmaak herstellen.

Bij een autologe stamceltransplantatie bent u uw eigen donor. Bij dit soort transplantatie is er geen gevaar voor afstoting: uw lichaam zal uw eigen stamcellen als de uwe herkennen en zal ze dus aanvaarden.

In bepaalde gevallen stelt de arts een allogene stamceltransplantatie voor waarbij uw zieke stamcellen vervangen worden door de gezonde stamcellen van de donor. (Zie vereiste toestemming autologe of allogene stamceltransplantatie)

Infrastructuur van de afdeling

Omdat u door uw aandoening een chemotherapiekuur moet ondergaan die uw natuurlijke weerstand tegen infecties zal aantasten, wordt u verzorgd op de isolatie-eenheid. Deze eenheid wordt gescheiden van de afdeling oncologie-hematologie door middel van een deur met een **parlofoonsysteem**. Uw bezoek dient dus steeds aan te bellen vooraleer de afdeling te kunnen betreden. Na het opbergen van persoonlijke bezittingen zoals jas, handtas... in een **afgesloten kastje** (buiten de afdeling), worden uw bezoekers door een verpleegkundige getoond hoe de handen op een correcte wijze moeten worden gewassen en ontsmet (**handhygiëne**). Er wordt hen gevraagd om ringen, horloge, enz. thuis te laten zodat hun voorarmen vrij zijn. Bezoekers met **tekenen van een overdraagbare infectie** (koorts, hoesten, griepsymptomen...) worden **niet toegelaten** op de kamer.

Als een bezoeker een levend vaccin toegediend kreeg, dan is er 30 dagen geen contact toegelaten met een patiënt op de isolatie-eenheid. Er is **geen absolute leeftijdsgrens voor kinderen** op de afdeling, maar alle bezoekers moeten in staat zijn om de handhygiëne goed uit te voeren.

De afdeling beschikt over 5 kamers; alle met sas, speciale filters die zorgen voor continu gezuiverde lucht en positieve luchtdruk. Belangrijk hierbij is om erop te letten dat de **schuifdeur van uw kamer zo veel mogelijk dicht** blijft en het onnodig binnen en buiten lopen wordt vermeden.

Het sas van uw kamer wordt voornamelijk gebruikt door de verpleegkundigen om uw medicatie klaar te maken. Tussen uw kamer en het sas is er een **doorgeefkast**. Deze kast zorgt ervoor dat materiaal kan uitgewisseld worden tussen beide ruimtes zonder dat de schuifdeur onnodig veel geopend moet worden.

In het onderste deel van de doorgeefkast kan uw vuil wasgoed **in een gesloten plastic zak** bewaard worden en zo langs de kant van het sas meegenomen worden door het bezoek.

Elke kamer is uitgerust met een kleine koelkast, ministereo-installatie met cassette- en cd-speler, tv met blu-ray en een dvd-speler, telefoonaansluiting met mogelijke internetverbinding, hometrainer, step en magneetschrijfbord. Ook in uw badkamer hebt u alle comfort zoals een wastafel met spiegelkastje, een douche met handgreep en zitbankje, een toilet en een manueel te bedienen elektrische radiator. Één badkamer heeft een rolstoeltoegankelijke douche.

Het is aan te raden de badkamerdeur niet te sluiten tijdens uw verzorging of toiletbezoek, zodat de verpleegkundige u gemakkelijk kan bereiken als u onwel zou worden.

3

Praktische richtlijnen

Toiletgerief

U wast zich met **vloeibare zeep (die u krijgt op de isolatie-eenheid) en stromend water**, dagelijks douchen is mogelijk. Een vast stuk zeep wordt afgeraden omdat daar snel bacteriën in gaan groeien. Verder is het raadzaam om uw huid goed te beschermen door ze dagelijks in te wrijven met **bodymilk (die u krijgt op de isolatie-eenheid)**.

Zich scheren met zeep en een mesje is niet toegestaan gezien het verhoogd bloedingsgevaar en de verhoogde kans op infectie. U brengt dus best een **elektrisch scheerapparaat** mee.

Uw **wasgerief** dient **dagelijks ververs**t te worden: handdoeken en washandjes krijgt u op de isolatie-eenheid.

Kledij

U zorgt best voor voldoende, gemakkelijk zittende kledij die **dagelijks vervangen** moet worden. Pyjama's of nachtkleedjes die **vooraan geopend kunnen worden** met knoopjes of een rits krijgen de voorkeur omdat dit gemakkelijker is met uw katheter.

Uw kledij moet minstens **op 30° gewassen** kunnen worden en moet ook **warm strijkbaar** zijn.

U brengt best **afwasbare pantoffels** mee die zo nodig gereinigd kunnen worden door de verpleegkundige.

Uw **bedlinnen wordt dagelijks vervangen** door de verpleegkundigen, een deken/kussen van thuis zijn toegelaten op voorwaarde dat ze goed gewassen zijn.

Mondhygiëne

Uw tanden worden gepoetst met een **nieuwe, zachte tandenborstel** (die om de 3 maanden vervangen moet worden). Gebruik hierbij steeds flessenwater en geen kraantjeswater. Iedere morgen krijgt u een nieuwe fles water van de verpleegkundigen die u mag gebruiken voor de mondspoeling en om te drinken.

Uw **mond spoelt u 2 x/dag** ('s morgens en 's avonds na de maaltijd) met een reinigend antisepticum met antibacteriële werking. Deze mondspoeling krijgt u op de afdeling.

Handhygiëne

Dit principe is niet alleen belangrijk voor het ziekenhuispersoneel, maar ook voor uzelf en uw bezoek. Daarom wordt u gevraagd om uw **handen te wassen en te ontsmetten** voor het innemen van medicatie, voor het eten en drinken, na ieder toiletbezoek, voor en na hygiënische zorgen, na het lezen van een krant of tijdschrift, na het ontvangen van post.

Zorg ervoor dat uw **nagels kort en proper** zijn. Gebruik bij voorkeur een nagelvijltje.

Persoonlijk gerief

Het materiaal op uw kamer wordt **beperkt** gehouden. Persoonlijk, eigen gerief mag van thuis meegebracht worden maar wordt eerst afgegeven aan een verpleegkundige om het **nat af te stoffen met alcohol** waar mogelijk.

Kranten en tijdschriften kunnen, mits betaling, **dagelijks geleverd worden in het ziekenhuis**. Indien u liever uw krant, tijdschrift en post van thuis laat meebrengen, mag dit ook. Denk in beide gevallen aan **handontsmetting**.

Voeding

Het meebrengen van voedingswaren van thuis is toegelaten, op voorwaarde dat deze in overeenstemming zijn met **de patiëntenbrochure 'kiemarme voeding'** die u al kreeg. Wanneer u met vragen zit omtrent deze lijst kunt u een beroep doen op de **diëtiste**.

Bloemen en planten

Deze zijn **niet toegelaten** op de afdeling als gevolg van de aanwezigheid van bacteriën en schimmelsporen in bloemenwater en potaarde.

Sanitair

Elke patiënt dient het **toilet zittend te gebruiken** en het **deksel te sluiten om door te spoelen**. Dit in het kader van de chemoprotectie (uzelf, andere mensen en omgeving niet bevuild met bestanddelen afkomstig van chemotherapie). **Uw sanitair mag niet gebruikt worden door uw bezoek**, ook niet door uw partner. Zij dienen gebruik te maken van het bezoekerstoilet dat zich bevindt op de afdeling oncologie-hematologie (1B5).

Katheter

Aangezien u bij deze behandeling veel medicatie toegediend krijgt, wordt er bij de start een **katheter** geplaatst in de hals of ter hoogte van de borstkas. Als u al een katheter geplaatst kreeg (poort- of hickmankatheter), wordt deze katheter gebruikt. Dagelijks kan de katheter afgesloten worden om een douche te nemen. De vrije lumens worden wekelijks gespoeld. Dit is ook het geval als u met een hickmankatheter naar huis gaat.

Contactpersoon

Er wordt aan het begin van uw opname gevraagd wie voor u als contactpersoon optreedt. Deze persoon kan uw partner, een kind, een ouder of een kennis zijn en kan contact opnemen met de arts of de verpleegkundige bij vragen.

De familie van de patiënt kan bij het onthaal informeren om vermindering te krijgen op het parkingticket.

Vertrek uit ziekenhuis

Als u een stamceltransplantatie ondergaat, krijgt u bij uw vertrek uit het ziekenhuis van de verpleegkundigen een **brochure 'Veilig leven na een stamceltransplantatie'**.

4

Het behandelend team

Het **medisch team** bestaat uit 3 hematologen: dr. Dries Deeren, dr. Lien Deleu en dr. Caressa Meert. Er is eveneens een dr. assistent aanwezig.

Het meeste contact zult u hebben met de **verpleegkundigen**. Zij staan altijd klaar om u zowel fysisch als psychisch te helpen en te begeleiden in deze moeilijke periode. U kunt steeds op hen rekenen. De hoofdverpleegkundige oncologie-hematologie is Lydie Verfaillie.

De **transplantcoördinator** of de **verpleegkundig consulent** komen bij u langs tijdens uw opname. U kunt haar steeds contacteren via de verpleegkundigen.

Bij problemen van sociale aard, kunt u terecht bij de **sociaal verpleegkundige**. U kunt haar contacteren via de verpleegkundigen.

Er is eveneens een **psychologe**. Zij komt bij uw eerste opname langs voor een kennismakingsgesprek en u kunt haar steeds contacteren via de verpleegkundigen.

De **diëtiste** belt u dagelijks op en overloopt met u het menu. Ze luistert hierbij naar uw persoonlijke voorkeur en houdt hier in de mate van het mogelijke rekening mee.

Dagelijks wordt uw kamer netjes gehouden door een medewerker van de **schoonmaakdienst**. Zij reinigen de kamer volgens een procedure opgesteld voor isolatiekamers.

Andere personen kunnen ook langs komen gedurende uw verblijf: de **kinesitherapeuten, radiologie, de dienst spirituele zorg**.

Contact

CAMPUS WILGENSTRAAT ROESELARE

Secretariaat hematologie

t 051 23 73 22

e secr.hematologie@azdelta.be

Isolatie-eenheid

Vijfde verdieping campus Wilgenstraat

t 051 23 75 42

Verblijfsafdeling

oncologie-hematologie

t 051 23 75 74

Dagziekenhuis

oncologie-hematologie

t 051 23 78 25

Kamer 544

t 051 43 55 44

Kamer 546

t 051 43 55 46

Kamer 547

t 051 43 55 47

Kamer 548

t 051 43 55 48

Kamer 549

t 051 43 55 49

www.azdelta.be

Bron: info dienst hematologie, 14 maart 2019

Artsen

Dr. Dries Deeren

Dr. Lien Deleu

Dr. Caressa Meert